

ПРОТИЗАПАЛЬНА АКТИВНІСТЬ РОСЛИННИХ ЕКСТРАКТІВ ДЕЯКИХ ПРЕДСТАВНИКІВ РОДИНИ ПІВНИКОВИХ (IRIDACEAE)

О. М. Шаталова, Л. М. Малоштан, О. О. Михайленко

Національний фармацевтичний університет, г.Харьків

physio@nuph.edu.ua

Вступ. Важливим завданням фармації є пошук та створення нових лікарських засобів рослинного походження. Фітопрепарати характеризуються широким спектром фармакологічної дії і малою токсичністю, що дозволяє використовувати їх тривалий час для профілактики і лікування захворювань. Фармакологічна регуляція процесів запалення є однією з найважливіших проблем медицини. Тому пошук нових сполук з протизапальною дією, є актуальним завданням.

Мета. Вивчено специфічну протизапальну активність водно-спиртових рослинних екстрактів родини півникових: шафрану (приймочки), шафрану (бульбоцибулини), півник (кореневища) у порівнянні з альтаном (рослинний препарат на основі вільхи).

Методи досліджень. Вивчення протизапальної активності екстрактів проводили на моделі набряку лапи щура, викликаного субплантарним введенням флогогенного агенту. З цією метою під апоневроз підшви задньої лапи вводили 0,1 мл 2% водного розчину формаліну. Експериментальні дослідження проводили на білих щурах-самцях масою 0,20 – 0,22 г. Дослідження і аналіз отриманих експериментальних даних проводили порівняно із препаратом групи нестероїдних протизапальних засобів – диклофенаком в дозі 8 мг / кг та альтаном в дозі 5 мг/кг, як рослинний препарат з доведеною протизапальною активністю. Вимірювання об'єму лапи виконували до початку і в момент найбільшого розвитку набряку (5 год). За 2 год до введення флогогенного агенту та відразу після цього тваринам перорально вводили досліджувані екстракти в дозі 25 мг/кг.

Результати досліджень. Вивчаємі екстракти у досліджуємій дозі в різній мірі проявляли протизапальні властивості, надаючи істотну антиексудативну дію на

моделі формалінового набряку у щурів. Найбільш виразний атиексудативний ефект мав екстракт з приймачок шафрану. Про це свідчить зниження виразності набряку кінцівки тварин при асептичному запаленні, викликаному формаліном - на 34,07% у порівнянні з відповідними даними у тварин контрольної групи. У групі тварин, яким попередньо вводили екстракт з бульбоцибулин шафрану ексудативна активність становила 21,38 % та екстракт з кореневищ півників – 19,76%. Слід зазначити, що отриманий ефект дещо поступався за виразністю ефекту препарату порівняння альтан на даній моделі (30,42 %) та референтного препарату синтетичного походження диклофенак (протизапальна дія якого була 48,0%).

Висновки: Встановлено, що водно-спиртові екстракти родини півникових, зокрема екстракт з приймачок шафрану, виявляє деяку протизапальну дію, яка може бути використана як додатковий фармакологічний ефект досліджуваної субстанції.

ОГЛЯД АСОРТИМЕНТУ ЗАСОБІВ НА ОСНОВІ СОФОРИ ЖОВТІЮЧОЇ

Г. С. Шумова¹, А. Р. Тарасенко¹, І. М. Владимірова²

Кафедра фармацевтичної, біологічної та токсикологічної хімії

Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця, м. Київ¹

Кафедра фармакогнозії

Національний фармацевтичний університет, м. Харків²

Shumova_ganna@i.ua

Вступ. Софора жовтіюча (*Sophora flavescens L.*) родини бобових (*Fabaceae*) має різноманітний спектр фармакологічних властивостей: протизапальні, антимікробні, загальнозміцнюючі, фітоестрогенні, антиалергійні властивості і застосовується у медицині різних країн світу. Набувають популярності засоби софори жовтіючої і в Україні.

Мета. Метою роботи було вивчення асортименту засобів на основі софори жовтіючої, представлених на вітчизняному фармацевтичному ринку.